

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя” № 5, София 1000

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 202

4.9.2026 г.

X 04.09.2026

Signed by: Kameliya Nikolaeva Atanasova

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

„сондаж № 1”

находище на минерална вода „Хисаря”, гр. Хисаря, община Хисаря, област Пловдив има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Формираща среда на минералната вода

Минералната вода на находището се формира във водонапорна система от пукнатинно-жилен тип в Средногорската структурна зона – Средногорски блок – масива на Същинска Средна гора – Хисарски плутон, изграден от Южнобългарски гранити с палеозойска възраст (Pz) – кварцдиорити, гранодиорити, диорити, гранити (γ_2C), внедрени сред докамбрийски гнайси на неразчленената Арденска група – главно ивичести и очни гнайси (ArP ϵ C).

Подхранване на находището

Минералната вода е с атмосферно-инфилтрационен произход. Зоната на подхранване на находището е разположена далече от района на разкриване на минералната вода и подхранването се осъществява за сметка на атмосферните валежи.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са гранитите с палеозойска възраст (γ_2C), които в дренажната зона на находището залягат на дълбочина от 10 до повече от 660 метра под земната повърхност.

В дренажната зона на находището гранитите са припокрити от плиоценски наслаги, представени от алевритови пясъци, глинести пясъци и пясъчливи глини с мощност от 25 до 45 м.

Водоизточници на минерална вода в находището

Експлоатационни водоизточници на минерална вода в находището са: сондаж № 1, сондаж № 3, сондаж № 7, каптиран естествен извор „Чобан чешма” и каптиран естествен извор „Банчето Миромир”.

Сондаж № 1 е изграден през 1960 г. с дълбочина 303,4 м и кота на устието 356,80 м и има следната конструкция:

- от 0,00 до 6,00 м - сондирано с $\varnothing$ 180 мм;
- от 6,00 до 47,40 м – сондирано с $\varnothing$ 160 мм;
- от 47,40 до 134,40 м – сондирано с $\varnothing$ 130 мм;
- от 134,40 до 275,00 м – сондирано с $\varnothing$ 110 мм;
- от 275,00 до 303,40 м – сондирано с $\varnothing$ 91 мм.

Интервалът от 0,00 до 15,00 м е обсаден със стоманена колона $\varnothing$ 168 мм и е задтръбно циментирана. Интервалът от 15,00 до 47,4 м е обсаден със стоманена колона $\varnothing$ 146 мм.

Интервалът от 47,40 до 303,40 м е открит ствол.

Устието на сондажа е разположено в подземна каптажна камера.

Експлоатационни ресурси

Експлоатационните ресурси на находище „Леново“ са утвърдени със Заповед № РД-935 от 30.10.2024 г. на министъра на околната среда и водите както следва:

Находище на минерална вода	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	Q^p_{EP1} л/сек	Q^p_{EP2} л/сек	Q^p_{EP3} л/сек	°C	Q л/сек	ΔT °C	$G^p_{екс}$ kJ/s
Находище на минерална вода „Хисаря“, гр. Хисаря, община Хисаря, област Пловдив – формирано в Хисарския плутон от Южнобългарските палеозойски гранитоиди	12,776	19,164	-	21,9-51,4	31,94	36,65	4904,82
	31,94						

и технически възможен дебит:

Водовземно съоръжение	Технически възможен дебит на водовземното съоръжение Q л/сек	СВН/ПВН м	Допустимо понижение Сдоп, м	Допустима дълбочина на водното ниво м	Допустима кота на динамичното водно ниво м	Температура Т (°C)
Сондаж № 1	0,30	-	-	-	Самоизлив до кота 353,05	40,6

Каптиране

Устието на сондажа е разположено в подземна бетонова шахта с метален капак, който се заключава с катинар.

Санитарно-охранителна зона

С Решение № 569 на Министерския съвет от 13.09.1973 г. за находище „Хисаря“ са утвърдени зони за хидрогеоложка санитарна охрана.

Съгласно § 144а, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите, до приемането на наредбата по чл. 135, т. 6 за определяне на зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води и издаването на заповедите за определяне на санитарно-охранителните зони по реда на посочената наредба, границите и режимите на средния и външния пояс на учредените преди 28 януари 2000 г. санитарно-охранителни зони на находищата на минерални води не се прилагат, а границата на най-вътрешния пояс, когато той е предназначен за защита на водовземно съоръжение, се запазва.

Първите (най-вътрешни) пояси на санитарно-охранителните зони на водовземните съоръжения в находище „Хисаря” са учредени (актуализирани) със Заповед № РД-09-299 от 23.05.2006 г. и Заповед № РД-711 от 29.09.2006 г. на министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%	2. Катиони	mg/l	eq%
F ⁻	4,85	9,464	NH ⁴⁺	< 0,05	0,000
Cl ⁻	7,62	7,969	Ca ²⁺	3,31	6,510
SO ₄ ²⁻	26,34	20,331	Mg ²⁺	< 0,12	0,000
CO ₃ ²⁻	21,00	25,953	Na ⁺	53,40	91,544
HCO ₃ ⁻	57,97	35,234	K ⁺	1,48	1,492
HSiO ₃ ⁻	2,18	1,049	Fe-общо	< 0,02	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000	Li ⁺	0,08	0,454
NO ₃ ⁻	< 1,00	0,000	Mn ²⁺	< 0,02	0,000
Сума:	119,96	~100,00	Сума:	58,27	~100,00
Сух остатък при 180°C	186	mg/l	H ₂ SiO ₃	57,39	mg/l
Сух остатък при 260°C	172	mg/l	Обща минерализация	236	mg/l
Електропроводимост	243	μS/cm	Въглероден диоксид	< 25	mg/l
pH	9,10		Сероводород	< 0,5	mg/l
			Дебит		0,30 l/s
			Температура		39,8°C

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без вкус и мирис.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,086	Никел	< 0,005
Арсен	< 0,010	Олово	< 0,010
Антимон	< 0,005	Селен	< 0,010
Бор	0,070	Хром	< 0,005
Барий	< 0,010	Цинк	0,012
Сребро	< 0,050	Живак	< 0,001
Кадмий	< 0,003	Цианиди	< 0,010
Мед	< 0,050		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 12 от 11.03.2026 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР” ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № П-2-1 от 16.02.2026 г. на ЛИК при РЗИ Пловдив.

4. Радиологични показатели

Обща α- активност	0,099±0,016 Bq/l	Тритий	< 2 Bq/l
Обща β- активност	0,177±0,016 Bq/l	Естествен уран	0,0050 mg/l
Радий-226	0,100±0,041 Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,10 mSv/year
Радон-222	350±42 Bq/l		

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 034a и № W 034b от 28.04.2026 г. на Орган за контрол от вида А при НЦРРЗ и Протокол от изпитване № 01-0185 от 12.03.2026г. на Акредитирана лаборатория за изпитване към ГД „Лабораторно-аналитична дейност” на Изпълнителна агенция по околна среда.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ за 72 ч.	$< 1 \text{ КОЕ/см}^3$	Фекални стрептококи (ентерококи)	0/250 см^3
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при $36\pm 2^{\circ}$ за 24 ч.	$< 1 \text{ КОЕ/см}^3$	Ешерихия коли	0/250 см^3
Колиформи	0/250 см^3	Сулфитредуциращи клостридии	0/50 см^3
		Псевдомонас аеругиноза	0/250 см^3

Данните са съгласно Протокол от изпитване № П-2 от 16.02.2026 г. на ЛИК при РЗИ Пловдив.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от сондаж № 1, находище на минерална вода „Хисаря”, гр. Хисаря, община Хисаря, област Пловдив е 236 mg/l. Характеризира се като хипертермална, слабо минерализирана, хидрокарбонатно-сулфатна, натриева и силициева вода, съдържаща флуорид, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води. Поради установено повишено съдържание на „флуорид“ (установена стойност от 4,85 mg/l) водата се определя като неподходяща за всекидневна употреба за питейни цели от кърмачета и деца под 7-годишна възраст. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерализация и наличието на хидрокарбонатни, сулфатни, натриеви и силициеви йони, съдържаща флуориди. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Водата спомага за лекостепенно намаляване хиперацидитета на стомашния сок, ако се приема 60-90 минути преди хранене, стимулира кинетиката на жлъчните пътища и има противовъзпалително действие върху секреторната функция на черния дроб. Наличието на сулфатни съставки предизвикват т. нар. разреждаща секрецията в стомашно-чревния тракт, което обуславя едно от най-популярните въздействия в балнеологията – предизвикват перисталтичен ефект от преразтягане на червата, който води до очистителен ефект.

Водата стимулира кинетиката на жлъчните пътища и има противовъзпалително действие и влияе върху секреторната функция на черния дроб и жлъчния мехур, като предизвиква холеретично и по-малко холагонно действие. Сулфатните води въздействат върху обмяната на веществата, при затлъстяване чрез очистителния ефект, при захарна болест като подпомагат пълното изгаряне на въглехидратите и гликогенообразуването, подобряват пуриновата обмяна, като спомагат тяхното пълно изгаряне от организма. Наличието на силиций има адстрингентно и антисептично въздействие и намира приложение за лечение на кожни заболявания.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното *темперирание до $35-37^{\circ}\text{C}$*) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни (хронични гастрити и гастродуоденити с намалена стомашна секреция, язвена болест, ентероколити свързани с намалена моторика на чревния тракт и др.); жлъчно-чернодробни (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични (хронични пиелонефрити, хронични цистити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни (подагра,

затлъстяване, диабет и др.); лица експонирани на вредни вещества (спомага за пречистване на бъбреците и черния дроб от вредни вещества натрупани вследствие на отделяните вредни газове от заводи, автомобили и др.).

Противопоказания за вътрешно (питейно) балнеолечение: до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт.

Инхалационно лечение при хронични заболявания на горните дихателни пътища.

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс).

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното temperиране до 35-37 °C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни заболявания в ремисия (артроартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулопатии и др.); след оперативни интервенции на опорно-двигателния апарат (за кинезитерапия при посттравматични и постоперативни състояния); кожни (хронични дерматити, псориазис); гинекологични заболявания (хронични гинекологични възпаления на женската полова система-стерилитет, метрити, хронични аднексити и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в остър стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС – с ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответно temperиране на водата до 28 °C.

В случаите, когато минералната вода от „сондаж № 1“ от находище на минерална вода „Хисаря“, гр. Хисаря, община Хисаря, област Пловдив се ползва за цели различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

4.9.2026 г.

X Николай Вълв

МИНИСТЪР: Signed by: Nikolay Valov Trifonov

Д-Р НИКОЛАЙ ВЪЛОВ

ЗАМЕСТИНИК-МИНИСТЪР

(Съгласно Заповед № РД-01-551 от 28.08.2026 г.)